

Nummer 19

1. Oktober 1910

59. Aargang

Guds Hensigt med Menneskets Skabelse.

Tale af Eldste James E. Talmage i det store Tabernakel i Salt Lake City,
Søndag den 18. Juni 1910.

Indledning — Vigtigheden af vor egen Tid — Nødvendigheden af nye Skrifter —
Myndighedens Budskab — Forberedelse af Herrens Budbærere — Forudbestem-
melse for store Ledere i Verden — Samvittighedsfrihed — Præstedømmets
Rettinger.

Forhandlingerne i denne Formiddag, vedrørende Salt Lake Stavs
Konference, have været ualmindelig impressive og inspirerende. Tiden
blev overladt Søndagskolerne, som ere en af Kirkens Hjelpeorganisatio-
ner, og det meste af det, der foretoges, blev udført af Børn, som til-
hørte Skolerne. Det er blevet mig fortalt, at der var mindst 3,600 Børn
tilstede, og disse udgjøre endda kun en Del af den ene af de fire Sta-
ver i Salt Lake City. Foruden findes der 60 Staver, bestaaende af
forskjellige Ward, og i hvert af disse Ward er der en Søndagsstole
tilligemed andre Organisationer, anlagte efter Kirkens Plan. Øvelserne,
der aflægges i Formiddags, have ikke alene en stor Betydning for dem,
som vare tilstede, men ogsaa for dem, der maa nøjes med at læse der-
om. Der blev givet Børnene Lejlighed til at vise deres Tilfredshed eller
deres Mishag angaaende det Arbejde, der er udført af den nuværende
Generalsuperintendent over alle Kirkens Søndagsstoler i hele Verden,
som tillige er Præsident over Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige,
og hvis Navn er Joseph F. Smith. Jeg blev i høj Grad paavirket til at
tro, at med en saadan Mand i deres Midte ville Børnene forstaa, at

ikke alle store Mænd i Verden ere døde, og heller ikke, at de ville komme i Fremtiden, men at vi have dem iblandt os nu. Hvor let falder det ikke for os at beundre Fortiden eller med ideale Forventninger at forestille os Fremtiden! Hvor let falder det os ikke at kanonisere og forgude Vederne i svundne Tider og beklage, at vi mangle saadanne Stormænd i vor Tid! Det er en menneskelig Svaghed at tro, at vor Tid og vort Sted og vor Stilling kun har ringe Værd og Vigtighed i Sammenligning med andre, der enten have været her eller kunne ventes i en fjern Fremtid. Folk, som sværme for Kejser, tro ofte, at deres eget Hjem og Omgivelser ere værdiløse, og derfor søge de andre Steder hen for at høre og se Ting, som ere mere værd, og for at mødes med Mennesker, som ere bedre end dem, der bo i Nærheden af deres Hjem.

Jeg blev stærkt paavirket ved en Samtale, jeg for en Tid siden havde med en lærd Arkæolog om nogle af de allerældste Beretninger angaaende den svundne Tid og om Optegnelser, som ere bragte for Lyset fra Ruiner af gamle Byer, og som nu vurderes som Jordens kostbareste Skatte. Det var underfuldt og ikke mindre lærerigt at lægge Mærke til, at en af de ældste af dem i Form og Tone var et Klageskrift eller en Afhandling om den Tids Forhold sammenlignet med „de gode gamle Dage“, der forlængst vare forsvundne. Tider, der ligge saa langt tilbage i den taagede Oldtid, at vort Sind umuligt kan begribe dem, bleve den Gang ansete som moderne og vanartede, og Menneskene, som da levede, betragtedes som Skrautninge i Sammenligning med de Store og Mægtige, som tidligere levede, men som nu forlængst vare døde. Der findes andre iblandt os, som altid tale om den gode Tid, der er ivente, og om de store Ting, som Fremtiden vil udfolde for os. Ja, Fremtiden giver rige Løfter; mange store Ting ville udvikles og Tildragelser finde Sted, der mange Gange ville overgaa de nuværende, og efterhaanden som hver Scene i det store Drama udvikles, ville Forberedelserne vise sig mindre end Stykket selv.

Jeg tror derfor, at den nuværende Tid, i hvilken vi leve, er Verdens bedste Tidsalder, at Tiden til Arbejde og Virksomhed er vor Dag. Arbejdere behøves nu: „Høsten er stor og Arbejderne saa“. I alle Tidsalder har Herren havt specielle Planer og Hensigter, hvilket et grundigt Studium af Historien bekræfter. Menneskets Eksistens er delt i Tidsalder og Afsnit, der hver især er mærket ved et eller andet betydeligt Karaktertræk af den guddommelige Plan. Det har været saaledes i alle Tidsalder og er saaledes nu, at en styrende Tidsaand har udviklet Guds Hensigter og modnet hans Planer.

Det er nødvendigt at overveje Historien, mærke os svundne Tiders Tildragelser og studere store Vederes Liv og Gjerning; thi derved kunne vi maasse lære noget om Maaden, hvorpaa Gud handler med sine Værn. Men, mine Venner! Vi leve ikke i Fortiden; vi leve i Dag, og vort

Arbejde er denne Dags Arbejde. De hellige Skrifter, der ere givne os angaaende svundne Tider, ere af uvurderlig Betydning for os; thi det er Herrens Ord til hans Børn i hin Tid, og vi kunne derved faa Oplysning og Sandheder af stor Værdi, vedrørende hans Hensigter og Maaden, hvorpaa de udføres; men vi behøve ogsaa Skrifter — Guds Ord — passende til vor Tid og vore Omstændigheder; vi behøve Aabenbaringer angaaende vor egen Stilling og vor egen Tid, ikke alene Noget, der maa tilpasses fra svundne Dage. Jeg læser, at da Frelseren fremstod i Verden og optog sin Lærervirksomhed, vakte hans første Prædiken Folkets Opmærksomhed, og de sagde: „Aldrig har et Menneſte talet ſaaledes ſom han.“ „Thi han lærte dem ſom den, der havde Myndighed og ikke ſom de Skrifffloge.“ Disse gudfrygtige Jøder havde Sabbath efter Sabbath været ſamlede i deres Synagoger og lyttet til mangel paa lærde Afhandling og veltalende Mand ſamt hørt Argumenter og Forklaringer, baferede paa ældre Skrifter; men her fremtraadte en Mand med Myndighed og Magt, der var nedarvet. De maatte høre; thi hans Ord hørte den Tid til og vare ikke et Ekko af den, der forlængſt var gaaet. Talte han nogenſinde nedſættende om diſſe gamle Skrifter? Nej, tværtimod; han citerede fra dem og viſte ſine Tilhørere, at de ikke engang efterlevede det, de ſelv erkjendte for at være Guds Ord og Love; men nu gav han dem Noget, ſom var ſtørre og herligere end det, de hidtil havde haft, fordi det netop var aſpaſſet for dem og deres Tid.

Saaledes er det altid med Guds Værk; han tager altid Tider og Omſtændigheder i Betragtning; thi Kriſti Kirke maa ſtadig følge Tiden og være ſaaledes organiseret, at den er beredt til at modtage Aabenbaringer, der paſſe for den ſpecielle Tid. I alle Tidſaldre har Gud talet til ſit Folk ved Mænd, ſom ere blevne kaldte og udvalgte til at være hans Repræſentanter paa Jorden. Og han har ſtaaet bag deres Ord, ſaa at diſſe have været, ſom om de vare hans egne Ord. Til ſit Folk har han altid talet i klare og tydelige Ord og Meninger. I følge min Opfattelſe har der aldrig været en Tid ſiden Adams Dage, hvor Gud ikke har haft en Profet paa Jorden eller Mænd, der ved en ſpeciel Fuldmagt vare autoriserede til at tale. Jeg tilføjer, at der har været lange, lange Perioder af aandeligt Mørke, af ſtor Apoftaſi, da Folket vendte ſig bort fra den ſande Kirke og dens Love; men ſelv i diſſe Tider har Herren haft ſine Tjenere paa Jorden, der have handlet, ſom han har underviſt dem, og alle diſſe have været med til at træffe Forberedelſer til Dagen, da Evangeliet igjen ſkulde gjengives til Jorden — ja, mere end gjengives; alt det Svundne ſkulde repræſenteres og Udfoldelſen af det Nye komme tilſyne. Enhver af diſſe Profeter, diſſe Guds Ambaſſadører, har haft en ſpeciel Miſſion at udføre, og deri ligger, at ingen Profet har haft en Efterfølger til at optage ſit Arbejde. Jeremias efterfulgte Eſaias, men Jeremias' Miſſion og hans Budſtab

er fuldstændig forstjelligt fra Esaja's og påskede netop for den Tid, i hvilken han levede. Ezechiel, Zacharias og Malachias havde ligeledes hver sin specielle Mission og hver sit Budskab at udføre og frembære.

Nu kommer der paa denne vor Dag — jeg vil ikke kalde det vor Tid eller vort Aarhundrede, men vor Dag og Time — en Kirke, der taler til Verden som en Kirke, der har Fuldmagt, og ikke som de Lærde og Skriftkloge, der basere alle deres Udtalelser paa de gamle Skrifter, som fremkom i længst forsvundne Tidsaldre. Denne Kirke proklamerer, at Gud taler nu, at han meddeler Aabenbaringer til sine Børn, og at han kalder Verden til Omvendelse — ikke med Myndighed fra den Proklamation, som udgik fra Judæa Orken, men ved den Fuldmagt, han har givet lige nu i vore Dage. Hvorledes ere disse Mænd kaldte og beklædede? Herren kjenner det Arbejde, som han har bestemt, at de skulle udføre.

Jeg blev stærkt grebet denne Formiddag af den Udtalelse, som Præs. Morris fremkom med, at Mænd undertiden kaldes og gennem mange Aars Skole beredes til et specielt Arbejde, som de paa den Tid ere aldeles ubidende om. Jeg kom til at tænke paa, at da Herren behøvede en Leder til at føre Israël ud fra Ægyptens Trældom, udvalgte han dertil et lille Barn i en Bugge af Siv. Barnet blev bragt ind i Kongens eget Palads, hvor det voksede op og nød 40 Aars omhyggelig Forberedelse. Her vænnedes det til kongelige Skikke og Hoffets Omgivelser. Nogle ville maaske tænke, at 40 Aars Ovelse var mere end nok; men nej. De højere Vektier vare endnu tilbage at lære, og han ledtes eller dreves bort fra Paladset og ud i Orkenen, hvor han nød Undervisning og Ovelse i andre 40 Aar, inden han var brugbar til det Værk, som Herren havde bestemt for ham. Først da kom Ordren: „Gaa ned og udfri mit Folk, Israël!“ Ja, jeg er endog tilbøjelig til at tro, at Herren udvælger enkelte af sine Tjenere, længe før de ere fødte i denne Verden. — Er dette ikke besynderligt? Nej, ikke i mindste Maade. Kunne I for et Øjeblik tro, at denne Tilværelse er Totalsummen af vort Liv? Tro I, at vi som Individider begyndte vor Tilværelse med vor Fødsel i Kjødets her paa Jorden? Nej, mine Venner, vi levede, længe før vi kom til denne Verden. Vi gennemgik et Stadium af Væxt, Udvikling og Forberedelse, inden vi bleve fundne skikkede til at komme paa denne Klude og modtage Legemer til vor anden Uddannelse. Vi have ogsaa levet i Kongens — Kongernes Konges — Palads, ja mere endnu — hos ham, vor Fader, i vort oprindelige Hjem. Efter denne Skole ledes vi ud i Orken, hvor nogle af os holdes kortere, andre længere Tid, og hvor vi ere underkastede alle de Prøver og Gjenvordigheder, som tilhøre dette vort kolde Hjem, denne vor ørkenlige Verden, indtil vi naa til noget større og højere, som findes hinsides. Vor Forudtilværelse kan bekræftes saavel ved Filosofi og Analogi som ved direkte Aabenbaring fra Gud

selv. Jeg ønsker at henlede eders Opmærksomhed paa en Kommunikation til Abraham, der er af ældgammel Oprindelse, men af ny Oversættelse, og som lyder saaledes:

„Og Herren havde vist mig, Abraham, Fornuftsvæsenene, som vare organiserede, før Verden blev, og iblandt disse vare mange Udle og Store.

Og Gud saa disse Sjæle, at de vare gode, og han stod midt iblandt dem, og han sagde: Disse vil jeg gjøre til mine Fyrster; thi han stod midt iblandt dem, som vare Aander, og han saa, at de vare gode. Og han sagde til mig: Abraham, Du er een af dem; du blev udvalgt, før du blev født“.

Dette er fra et af de Skrifter, som den nye Kirke overfør Verden erklærer har Myndighed, og ikke af dem, som Verden har antaget for gangbare til alle Tider. Det vil maasse være ganske interessant at læse lidt videre:

„Og der stod En iblandt dem, der var Gud lig; og han sagde til dem, som vare hos ham: Vi ville gaa ned, thi der er Rum der, og tage af disse Elementer og danne en Jord, hvorpaa disse kunne bo;

Og vi ville prøve dem dermed og se, om de ville gjøre Alt, hvad som helst Herren deres Gud skal befale dem;

Og de, der holde deres første Prøvestand, skulle forøges; og de der ikke holde deres første Prøvestand, skulle ikke faa Herlighed i det samme Rige med dem, der holde deres første Prøvestand, og de, som holde deres anden Prøvestand, skulle Herlighed vorde tildelt evindelig.

Og Herren sagde: Hvem skal jeg sende? Og En, der var lig Mennekens Søn, svarede: Her er jeg, send mig. Og en Anden svarede og sagde: Her er jeg, send mig. Og Herren sagde: Jeg vil sende den Første.

Og den Anden blev vred og holdt ikke sin første Prøvestand, og paa den Dag fulgte Mange efter ham“. (Abrahams Bog 3. Kap. 22—28. Vers i „Den Kostelige Perle“.)

(Fortjætted.)

Forhistoriske Byer paa Havets Bund.

For mange Aartusinder siden havde den centralamerikanske Verden et helt andet Udseende end nu. Fra dens nuværende Østkyst skød Fastlandet sig da ud over den Egn, hvor nu det karibiske Havs Bølger rulle, og her trivedes en Civilisation, ældre og endnu mere udviklet end den ægyptiske og babyloniske paa deres respektive Højdepunkter.

Saa kom der en Naturrevolution, et Jordstjælv, der i Løbet af nogle Øjeblikke udryddede Alt, hvad menneskeligt Arbejde og menneskelig Dyrkning i Aarhundreder havde frembragt. Landet med dets store, folkerige og kunstsmukke Byer, med dets Mindesmærker og Statte, sank

og begravedes under Vandet i Havets Dyb. Kun en lille Strimmel af Vandet blev tilbage — det nuværende Mellem-Amerika og Nordkysten af Syd-Amerika. Martsunder gif, og i Tidens Løb faldt disse Rester i Hænderne paa Spanierne, der jævnedes Resterne af, hvad den store Naturkatastrofe havde ladet uforstyrret.

Arhundreder gif, men saa vakte de begravede Stæder i Yucatan og Guatemala de Lærdes Opmærksomhed. Det var en stor Gaade. Hvem havde bygget dem? Hvorledes vare de gaaede til Grunde? Hvilken længe skjult Visdom vilde de ejendommelige Indskrifter paa deres Ruiner aabenbare for Gransterne?

For ganske nylig vendte Geologen og Arkæologen Prof. Monjoney i Budapest tilbage til de Forenede Stater fra en længere Forskningsrejse i Mellem-Amerika. I NewOrleans gav Prof. Monjoney en kort Meddelelse om, at han havde opdaget Ruinerne af vældige Byer paa det karibiske Havs Bund. Disse Ruiner laa, fortalte han, paa ikke synderlig stor Dybde og vare egentlig let tilgængelige, blot man kjendte deres Beliggenhed, og denne havde han bestemt. Som Følge heraf vil man nu blive Vidne til nogle af de største Skatteeftersøgninger i Verdenshistorien, Foretagender, der skulle gjenopdage en længe forglemt Civilisation og desuden maaste ville bjærge en stor Høst af Edelstene, Guld og andre Kostbarheder. Expeditionen skal udrustes med alle Videnskabens Hjælpeidler, og de mest fremragende Lærde paa de vedkommende Omraader skulle deltage i den.

Allerede for mange Aar siden have Fiskere langt udenfor Mellem-Amerikas Kyst nu og da opfisket Stenskulpturer, Vaser, Smaating af Guld og Sølv. Disse Fiskere vare Indianere, og de Gjenstande, som paa den Maade faldt dem i Hænderne, ansaa de for hellige. Om deres Oprindelse have de Intet villet aabenbare for de Hvide, men have stadig affærdiget disse med den Betsed: „Givet os af vore Forfædre“.

Men efterhaanden som Vandet mere og mere blev taget i Brug af de Hvide, begyndte gennem Sagu og Tildragelser et og andet at dukke frem, der pegede i en saadan Retning, at den bekjendte Opdagelsesrejsende Bernard Meekham fik en Anelse om Muligheden af Tilstedeværelsen af et af Havet pludselig opslugt, velbefolket og rigt Land. En Del meget værdifulde Gjenstande af Guld og Sølv med indfattede Edelstene, der fandtes, syntes at fortælle, at Indbyggerne ikke havde haft Tid til at redde sig med deres Ejendele, da Katastrofen kom.

Større end Interessens for de i Havet begravede materielle Statter er imidlertid Interessens for de Fund, Videnskaben kan gjøre i dem. Man maa nemlig betænke, at man her som allerede antaget har at gjøre med en Civilisation, ældre end Ægyptens og Babyloniens. Fem Tusinde Aar før Kristus blomstredes den i Perus Dale, men hvor gammel den var i sin Oprindelse, kan ikke siges. Da Spanierne trængte ind i

Landet, saa Yucatans store Stæder allerede i Ruiner og havde været det i Aarhundreder. Over nogle var der allerede bygget andre Byer, andre ansaaes for hellige, og atter andre undskyldes. Aztek- og Inka-Civilisationerne havde naaet deres Højdepunkt. Men Aztekerne havde bygget paa det ældre Mayafolks Kultur. Havde Mayafolket da bygget de skovdækkede og i Havet sunkne Ruinbyer? Det synes, som om disse vældige Masser af hugne Sten maa være søjede sammen før Mayaernes Tid, og at disse, ligesom Aztekerne, byggede videre paa det, de selv havde fundet.

Men hvad det nu end kan have været for et gammelt Folk, der staar bag det Hele, — at det har haft en høj Kultur, fremgaar ganske utvivlsomt af de Ruiner, det har efterladt sig. I Usamatintla-Dalen paa Grændsen mellem Guatemala og Mexico findes nogle af de ældste og stateligste Ruiner, nemlig af Staten Tikal, en umaadelig rig og mægtig By af ukjendt Alder. I Tikal har man gjort Fund, der bevise, at Mayaerne anvendte Papir, kemisk fremstillet af Træ- og Plantetrevler, og at de havde Bøger og Bibliotheker. De havde ogsaa Teleskop og andre astronomiske Instrumenter, næsten lige saa fuldkomne som Nutidens. De havde en nøjagtig Tidsregning. De spillede Tennis eller et lignende Boldspil og havde særligt indrettede Sportspladser til Konkurrence-Kampe. Ligeledes havde de Theatre og Cirkus. Deres Kunstfærdighed stod paa et meget højt Trin. De anvendte meget Guld og Sølv, ogsaa til Husgeraad. Deres Skulpturer i Sten og Træ vidne om et højere Kulturstandpunkt end det gamle Egyptens, Assyriens eller Kinas. De byggede ogsaa Pyramider, der i mærkværdig Grad minde om de ægyptiske og tjente som Templer. Skulde monstro den østerlandiske Kulturs Bugge have staaet i det fjærneste Besten?

Man venter nu paa nye, betydningsfulde Oplysninger om denne Fortidskultur fra de paa Havets Bund opdagede Byer. Til Undersøgelsen af disse agter man at benytte en Del Undervandsbaade af Giuseppe Pirios' Konstruktion, der blev lavet med den Opgave for Dje at opfiske de Skatte, som sank i Dybet ud for Vigo, da den spanske „Sølvflaade“ paa dette Sted den 22. Ortober 1702 blev tilintetgjort af den forenede engelsk-hollandiske Flaade.

Disse Baade ere forsynede med tynde, men stærke Staalarme, der ende i vældige Kløer og manøvreres inde fra Baaden. Fra Havoverfladen nedskydes sautidig Jærnrør med Lyskastere, der saaledes paany bogstaveligt talt skulle kaste Lys over de i mangetusindaarigt Mørke slumrende Gader.

Lørdag den 1. Oktober 1910.

Beviser for „Mormons Bog“s Troværdighed.

Artiklen „Forhistoriske Byer paa Havets Bund“, som vi i dette Nummer optage fra „Bornholms Avis“, fortjener stor Opmærksomhed i hele den civiliserede Verden; men den er kun een af mangfoldige andre angaaende dette Emne, der er behandlet i Blade og Tidsskrifter, og flere store Bøger ere skrevne om det af nogle af Verdens dygtigste Arkæologer og Etnologer. Navne som Clavigero, Putnam, Baldwin, Waterman, Britchard, Aldair, Lowry, Bancroft, Mexikaneren Xutilyochitl o. A. ere en Borgen for, at det, de have meddeelt Verden om Amerikas Urindvaanere, er Frugten af den dybeste og grundigste Forskning, der kommer Sandheden nærmere end noget Andet.

Men intet Folk paa Jorden tillægger disse Forskninger større Værd end netop de Sidste-Dages Hellige, fordi vi ere i Besiddelse af den sande Prøvesten for disse Paastandes Korrekthed, nemlig Mormons Bog. Hvilken Hjælp vilde det ikke være, og hvilken Betydning vilde det ikke have for disse store Tænkere og Forskere paa Arkæologiens endeløse Domæne, hvis de vilde betragte denne Bog som Autoritet paa de Omraader, hvor den gjør Krav paa at være det! Det vilde klarlægge det Spørgsmaal, som fremstilles i Artiklens 2. Paragraf angaaende Naturrevolutionen og Jordstjælvet, som „i Løbet af nogle Djeblikke udryddede Ait, hvad menneskelig Dyrkning i Aarhundreder havde frembragt“.

Beretningen om dette findes nemlig i 3. Nephi, 8. og 9. Kap. i Mormons Bog. Her læses bl. a. følgende:

„Og det skete i det fire og tredivte Aar, i den første Maaned, paa den fjerde Dag i Maaneden, at der rejste sig en stor Storm, en saadan, som aldrig havde været kjendt i hele Landet . . . Og Lynene vare saa skarpe, at deres Lige aldrig før var bleven set i Landet. Og Staden Zarahemla kom i Brand. Og Staden Moroni sank i Havets Dyb, og Indvaanerne deri druknede. Og Jorden hævede sig op over Staden Moronihah, saa at der blev et stort Bjerg i Stedet for Staden; og der skete en stor og forfærdelig Ødelæggelse i Landet mod Syden. Men se, en større og forfærdeligere Ødelæggelse fandt Sted i Landet mod Norden; thi se, hele Landets Overflade blev forandret formedelst Uvejret og Hvirvelvindene og Tordenen og Lynilden og den hele Jords overordentlige store Rystelse. . . . Og det skete, at der blev et tykt Mørke over Landet, saa at de Indvaanere, som ikke vare faldne, kunde føle Mørkets Taage. Og intet Lys kunde tændes formedelst Mørket, ej heller Rjærter eller Fakler; ej heller kunde der tændes Ild med deres fine og meget tørre Ved, saa at der aldeles intet Lys kunde tændes.“

Saaledes fortsættes Beretningerne angaaende Odelæggelser og Uendeligheder, hvilket Alt foresaldt paa det amerikanske Kontinent ved Frelserens Lidelse og Død paa Golgatha i Jerusalem; men her indskrænkede Naturevolutionerne sig til, at der var tre Timers Mørke, at Tempeljorhænge revnede, og at Gravene aabnede sig, og de Døde kom frem. Folket i Amerika havde set meget mere af Herrens Magt og Betsignelse, da han i to større og en mindre Koloni havde ledet dem ud fra Asien: Den første, Jareds Folk, som kom fra Babels Taarn ved Sprogforvirringen der, ledte Herren ved Profeten Jared til Havet, og i 8 Skibe, de selv byggede, sejlede de over Havet i 344 Dage og landede paa Vestkysten af Amerika, antagelig i Nærheden af det Sted, hvor Landtungen af Panama nu findes. Dette Folk beboede Landet i omtrent 1850 Aar, og dets Udviklingstid var en Blanding af baade Ondt og Godt. En høj Kultur florerede blandt dem, saa længe de tjente Gud og adlode hans Tjeneres Raad og Formaninger; men da de glemte Gud, fik Splid og Hovmod Overhaand blandt dem, og Odelæggelsens Sæd kvalte al Lykke og Trivsel, indtil de omtr. 500 før Kristus fuldstændig udryddede sig selv ved et frygteligt Blodbad.

Den anden Koloni forlod Jerusalem 600 Aar før Kristus, ledet af Profeten Lehi, en retfærdig Mand, hvem Herren advarede om Jerusalems Odelæggelse, der fandt Sted, medens Nebukadnezar regjerede. Lehi rejste mod Sydøst, nær det Røde Hav, og derefter videre, til han naaede den Arabiske Sø, hvor han konstruerede et Skib, der førte dem over det Indiske Hav og videre over det sydlige Stille Hav; de landede paa Vestkysten af Sydamerika, antagelig i Nærheden af det Sted, hvor nu Valpareiso i Republikken Chili findes. Dette Folks Historie havde megen Lighed med Jarediternes: Gudsfrøgt og Enighed bragte Lykke, Velstand og høj Kultur; Synd og Ulydighed bragte Fornedrelse og til sidst Odelæggelse ved indbyrdes Krige og Uroligheder. Det er disses Efterkommere, som nu udgjøre de adspredte Indianerstammer i Amerika, og hvis Sagn og nedarvede Traditioner ere rige paa Fortids Storhed og Magt. De store Ruiner af Stæder og mægtige Bygningsværker, som nu beskæftige Arkæologens og Etnografens begjærlige Videlyst, ere alle deres Forsædres „mægtige Røst i Orken“ om Mormons Boggs guddommelige Oprindelse og Profeten Joseph Smiths herlige Mission i de sidste Dage.

Verden beskylder Joseph Smith for at være ulærd. Dette modsiges vi ikke; men det forekommer os, at hans Arbejde netop derfor maa tilvinge sig saa meget større Respekt og Beundring. Verden siger ogsaa, at Mormons Bog er hans eget Produkt. Hvis det forholder sig saaledes, da maa han være Skaberens af en af de mesterligste literære Frembringelser, Biblen ikke undtagen, som endnu er fremkommet blandt Menneskenes Børn; thi han er derved bleven den „Samaliel“, ved hvis

Fødder hele den videnskabelige Verdens nobleste Dyrkere maa sidde for at lære. Men vi forudsige, at Mormons Bog vil blive Indholdsregistret til det mægtige Værk, som nu faa mange af Verdens Stormænd ere ifærd med at udgrave af Jordens Skjød og fra Bjergets Side. Og det er fra den Kant, at Mormismen vil faa sine Sandhedsvidner, medens Teologer blandt alle religiøse Samsund ville raabe Falskhed og Bedrag. Vilde det ikke være meget heldigere for Præster og Lærere i de skandinaviske Lande at læse selve Mormons Bog og gjøre sig bekendt med Indholdet, inden de hensynsløst kaste sig over dens Tilhængere? Uvidenhed er ikke en større Pryd for Præsten end for Folket. Mormons Bog er af Gud og ikke af Joseph Smith; ej heller er Jesu Kristi Kirke af noget Menneffe, men af ham, som er Lysets og Sandhedens udtømmelige Kilde.

Med Mormons Bog staar eller falder Mormonismen: Er Mormons Bog sand, da er Mormonismen Guds aabenbarede Salighedslære; er Mormons Bog derimod falsk, da er det saa upopulære, men Aarhundredets mest forbausende Religionsfamsund kun idel Blændværk og haabløst Bedrageri. Derfor sig vi: Læs den! Studer den, og sammenlign dens Beretninger om et ødelagt Land og et forsvundet Folk, hvis Ruiner højt og kraftigt fortælle om Fortidens Størværk. Artiklen, som foran er gjengivet, vil da for det spørgende Sind mulig kunne give Bidrag til en Løsning.

Missionsnyheder.

Ankomst. Den 15. September ankom følgende Uldster for at virke som Missionærer i den skandinaviske Mission: Helmer Andersen fra Odgen og Christen M. Christensen fra Provo, Utah, samt Peter H. Jensen fra Pocatello, Idaho.

Besikkelse. Helmer P. Andersen er bestiftet til at virke i Kristiania, Peter H. Jensen i Bergens Konference, Norge, og Christen M. Christensen i Aalborg Konference, Danmark.

Uldste Anthon J. T. Sørensen er bestiftet til at præsidere over Kjøbenhavns Konference.

Afslutning. Følgende Uldster ere hæderligt afløste efter et godt udført Missionsarbejde med Tilladelse til at rejse hjem: Edward W. Jensen fra Aalborg og Karl J. Knudsen fra Trondhjem. De forlade Liverpool i Dag med Dampskibet „Megantic“; Christian Fredericksen fra Aalborg og Søren Ed. Sørensen fra Kristiania ville afsjæle fra Liverpool med Dampskibet „Dominion“ den 8. Oktober.

Forflyttelse. Ældste Alma Petersen er bleven forflyttet fra Trondhjem til Aarhus paa Grund af daarligt Helbred og ifølge Lægers Raad. Vi haabe, at Danmarks Klima maa være mere gunstigt for Broder Petersen, saa at han kan fortsætte det gode Arbejde, han med saa stor Flid og Dygtighed paabegyndte i Norge.

Besøgende. Landlæge Atlantic Christensen fra American Fork, Utah, opholdt sig en Uge i Kjøbenhavn for at bese Stadens Seværdigheder. Broder Christensen er nylig afløst fra en 27 Maaneders Mission til Skotland, men ønskede at se lidt af Europa, inden han vender tilbage til sit Hjem i det fjærne Vest. Han modtog et meget fordelagtigt Indtryk af Danmark og fandt, at Kunst og Videnskab staar fuldkommen paa Højde med Alt, hvad han havde set noget andet Sted i Europa.

Efteraarskonferencen i Kjøbenhavn

tog sin Begyndelse Lørdag Aften den 24. September i Missionens Hovedkvarter, Korsgade 11, under de gunstigste Forhold. Alle de i Konferencen virkende Missionærer vare tilstede samt Missionspræsident Andrew Jensen, Redaktionssekretær Oluf J. Andersen, Missionssekretær Jos. K. Nicholes og Konferencens Præsident Anthon J. T. Sørensen, endvidere nogle Besøgende fra Utah.

Mødet aabnedes med Salmen: „Fader vor paa Himlens Trone“. Bønnens opsendtes af Ældste Oluf J. Andersen, hvorefter Salmen: „Nu Zions Banner vajer“. Derpaa gjorde Præs. Sørensen nogle indledende Bemærkninger og bød de Forsamlede Velkommen til Konferencen.

Forstanderne for de forskjellige Grene afslagde derefter Rapport over Stillingen og Fremtidsudsigterne i deres respektive Distrikter som følger: Niels P. Jensen fra Bornholm med Rønne som Hovedkvarter, James G. Christensen fra Lolland og Falster med Nykjøbing som Hovedkvarter, Hans P. Andersen fra Sydvest-Sjælland med Slagelse som Hovedkvarter, Carl Christensen fra Sydpst-Sjælland med Næstved som Hovedkvarter, Peter Johnson fra Nordvest-Sjælland med Holbæk som Hovedkvarter og Jonathan W. Andersen fra Nordøst-Sjælland med Helsingør som Hovedkvarter. Fra alle disse Steder var Beretningerne gode og opmuntrende. Flere Steder holdes gode Møder; nye Medlemmer tillægges ved Daab, og vi vinde nye Venner. Præs. Sørensen afslagde Rapport fra Kjøbenhavns Gren, hvor der var bleven udsoldet en stor Virksomhed baade i Skrift og Tale, og 24 nye Medlemmer vare indlemmede siden Foraarskonferencen. Foruden i det store Missionshus holdes ugentlige Møder paa 3 forskjellige Steder ude i Byen.

Præs. Jensen talede derefter og sammenlignede Kirkens Arbejde i vor Tid med det, der udførtes i den første kristne Kirke. Usvigte Nar indlemmedes der mere end 15,000 Medlemmer i den hele Verden. Der kommer aldrig store Storer, men som Profeten forudsagde: „En af en Stad og To af en Slægt“. Efter 80 Nars Virksomhed i den oprindelige Kirke havde den omtrent samme Antal Tilhængere, som denne Kirke har efter det samme Tidrum. Vore Missionærer have gjort et stort og godt Arbejde, men det er enhver Helligs Pligt at yde sin Del til Værkets Fremme ved i Ord og Handling at bære sit Vidnesbyrd om Mormonismens Vægtighed.

Mødet sluttedes med Salmen: „Hav Tak for Profeten, du sendte“. Takfigelse af Joseph K. Nicholes.

Søndag Kl. 10 afholdtes Søndagskolernes Konference, som blev overordentlig vellykket. Den store Sal var godt fyldt af Forældre og Benner, som interesserede sig for Skolens Gjerning, og i den solbeskinnede Sal toge de mange festsklædte søde Børn sig overmaade godt ud. Saavel hele Skolen som de enkelte Klasser gave Lærere og Lærereinder rig Anledning til at fremvise tilfredsstillende Prøver paa Flid og Arbejde, og det var glædeligt at lytte til de velordnede Spørgsmaal og de logiske Svar, der fremkom angaaende De Sidste-Dages Helliges Lære. Bestyrelsen bestaar af Thorwald Petersen, Thorwald Landsvig og Anton Christensen, der alle vare i høj Grad tilfredse med Resultatet af de forløbne 6 Maaneders Arbejde. Af Rapporten fremgik det, at Medlemsantallet er 125, af hvilke 41 tilhøre den theologiske Klasse og alle ere Bøgne. 35 af Børnene over 8 Nar ere døbte, og 25 af dem efterleve Visdomsordet; 40 have begge Forældre i Kirken, og 29 have kun en af dem, og 15 tilhøre Udenforstaaende. 138 Kr. 67 Ore findes i Kassen, der indsamles ved frivillige Bidrag fra Skolens Medlemmer i Aarets Løb.

Da Programmet var til Ende, talede Ældste Oluf J. Andersen og Præs. Andrew Jensen. Den særdeles interessante Konference sluttede med Salmen: „Velsign, o Gud, dit Folk“. Takfigelse af Ed. Mackeprang.

Eftermiddag Kl. 2 afholdtes den Kvindelige Hjælpeforenings Konference, hvor der fremlagdes en tilfredsstillende Rapport over Kjøbenhavns Grens Forening's Virksomhed siden sidste Rapport. Bestyrelsen bestaar af Søstrene Kirsten Knudsen, Præsident, med Marie Jnsen og Marie Christensen som Raadgivere samt Caroline Petersen, Sekretær, og Hansine Frank, Kassierer. Disse Søstre udtalte alle, at de vare villige til at fortsætte det Kjærlighedsarbejde, som paahviler denne Organisation i Kirken; kun var det at beklage, at Midlerne komme ind i saa ringe Mængde, at de mange Krav kun saa usuldstændig kunne afhjælpes. Derefter blev der gjort belærende og opmuntrende Bemærkninger af Søster L. C. Christensen fra Manti, Utah, og Jennie Didriksen

fra Brigham City, Utah. Begge ere her paa Besøg efter respektive 44 og 36 Aars Ophold i Utah; ligeledes Præs. Sørensens Hustru, som er født i Utah. Disse 3 ætverdige Kvinders Udseende og Tale gjorde et dybt Indtryk paa Forsamlingen og var en kraftig Protest mod alle de Røverhistorier, som Blade og Prædikanter opvarte med om Kvindernes usle Stilling i „Mormonstaten“. Søster Christensen, som i Forening med sin Mand besøge Slægtninge her, vente at møde deres Søn, som er Professor ved Utah Universitet og nu paa en Studierejse i England og Tyskland. Hun annammede Mormonismen i Aalborg, da hun var 17 Aar gammel; nu er hun 63 og har gennemgaaet Nybyggerlivets mangehaande Besværligheder; men hun bar sit Vidnesbyrd om, at Evangeliet havde gjort baade hende og hendes „hele Hus“ lykkelige.

Derefter fik de Ældste, der ikke tidligere i Konferencen havde talet, Vejledning dertil, nemlig: H. C. Hansen, John E. Larsen, Andrew Funk, Peter C. Lundgren, Henry W. Petersen, William H. Squires, Charles Jensen, Joseph R. Nicholes, Leonard Christensen, And. C. Andersen, Orin B. Hansen, Peter W. Nielsen, Niels E. Larsen, Carl E. Nielsen, Alma Petersen fra Trondhjem, Ed. Mackeprang fra Bergen og Lorenzo Petersen og Andrew Jensen fra Aalborg. Alle udtalte de i Korthed den Glæde, de havde følt ved at gaa fra Dør til Dør med Evangeliets Budskab, uagtet Spot og Foragt som oftest blev deres Løn.

Mødet sluttedes med Salmen: „Guds Aand som en Fld nu begynder at lue“. Taksigelse af Præs. Andrew Jensen.

Aften Kl. 7. Den store Sal var fyldt med interesserede og opmærksomme Tilhørere. Præs. Sørensen kaldte Mødet til Orden, og det aabnedes med Salmen: „J himmelsk Fryd“. Bøn af Ældste H. C. Hansen, hvorefter Salmen: „J Babels Taage jeg tankesuld git“.

Konferencens Præsident, Sørensen, aflagde derpaa en samlet Rapport over Missionsarbejdet i de forløbne 6 Maaneder som følger: 111,098 Smaaffrister og 3,349 Bøger omdelte, 64,064 Familier besøgte og 40 nye Medlemmer tillagte ved Daab.

Kirkens General-Autoriteter bleve dernæst foreslaede til Opholdelse i de Helliges Tro og Bønner, ligesaa Missiøns og Konferencens Embedsmænd og Missiønsbestikkelser som følger: Apostel Rudger Clawson, Præsident for den europæiske Missiø, Andrew Jensen, Præsident for den standinaviske Missiø med Joseph R. Nicholes som Missiønssekretær, Oluf J. Andersen, Translatør og Redaktionssekretær for „Skandinaviens Stjerne“.

Anton J. T. Sørensen som Præsident for Kjøbenhavns Konference og Forstander for Kjøbenhavns Gren med Holger M. Larsen som Konference-Sekretær samt Hans C. Hansen, John E. Larsen, Andrew Funk, Henry W. Petersen, Wm. H. Squires, Charles Jensen og Carl Christensen som Medarbejdere i Grenen.

Nordøst-Sjællands Gren, Helsingør som Hovedkvarter: F. Wesley Andersen som Forstander med Leonard B. Christensen som Medarbejder; Nordvest-Sjællands Gren, Holbæk som Hovedkvarter: Peter Johnson Forstander med Peter C. Lundgren som Medarbejder;

Sydvest-Sjællands Gren, Slagelse som Hovedkvarter: Hans P. Andersen Forstander med Orin B. Hansen som Medarbejder;

Sydøst-Sjællands Gren, Næstved som Hovedkvarter: Andrew C. Andersen Forstander med Peter W. Nielsen som Medarbejder;

Volland og Falster, Nykjøbing som Hovedkvarter: James G. Christensen, Forstander med Carl E. Nielsen som Medhjælper;

Bornholms Gren, Rønne som Hovedkvarter: Niels P. Jensen Forstander med Niels E. Larsen som Medarbejder.

Dernæst talede Præs. Albert Capson fra Malmø og dvælede ved Bigtigheden af at adlyde Evangeliets første Principper; derefter talede James Jensen fra Aalborg og L. C. Christensen, Besøgende fra Utah.

Aftenens Hovedtaler var Præs. Andrew Jensen, som paa en logisk og kraftig Maade redegjorde for Mormonismens Livskraft og store Arbejde. 2000 Missionærer holdes stadig ude i Verden, og hver anvender gennemsnitlig 1000 Kr. aarlig til nødvendige Udgifter, deri indbefattet Leje af Forsamlingslokaler, Skrifter og Bøger etc. Tilsammen udgjør dette en anseelig Sum, hvilket Alt udredes af Missionærens egen Lomme. Alene dette burde være et stærkt Bevis paa Mormonaldstens Tro og Kjærlighed til hans Religion. For et Tidsrum af 2 til 5 Aar lægger han alle sine jordiske Interesser til Side og forlader Hjem og Familie for at møde en kold og usympatetisk Verden og tilbyde den saadanne Lærdomme, som Menneskene i vore Dage mindst holde af at høre.

Vi have et Budskab at bringe Verden: „Herren har talet paany“, og derfor er det, at Prædikant og Presse hade os. Taleren udviklede derpaa Græsaldet fra den oprindelige Kirke, den katholske Kirkes Bifarelses og de mange forskellige Samsund, der som Grene paa et Træ havde skudt ud fra Hovedstammen, og at intet ringere end ny Aabenbaring kan sætte Guds sande Kirke blandt Menneskenes Børn i vor Tid. Og vi paastaa, at den er Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige. Det aandrige og interessante Møde sluttedes med en Anthem: „Til Herren hører Jorden“. Taksigelse af Oluf F. Andersen.

Om Mandagen holdtes der Præstedømmsmøde saavel Formiddag som Eftermiddag, hvor Missionærerne hver for sig aflagde Rapport over deres Virksomhed samt udtalte deres personlige Følelser og Fremtids Haab. En god, ydmyg og kjærlig Aand fyldte hvert Hjerte i Forsamlingen, og hver Vædste fornyede sin Bestemmelse: at lægge sig selv med Alt, hvad han ejede, paa Guds Riges Altar, saalænge det forlangtes af ham at forblive i Tjenesten.

Imellem Møderne serverede Den Kvindelige Hjælpeforenings Funk-

tionærer paa hele Foreningens Vegne en elegant Middag for alle Missionærerne, for hvilken Venlighed disse gennem „Stjernen“ ønske at frembære deres hjertelige Tak.

Om Aftenen gav Sangkoret en Aftenunderholdning, bestaaende af Sang, Deklamationer og Oplæsning. Et talrigt og velvilligt Publikum fyldte Huset og belønnede Programmet med livligt Bisald og gjentagne Fremkaldelser.

Tirsdag Aften holdt Præs. Andrew Jensen et Foredrag om Utah og Mormonerne, ledsaget af Illustrationer. Huset var fyldt til sidste Plads med opmærksomme og interesserede Tilhørere, af hvilke mange forlod Lokalet med helt andre Anskuelser om vort Folk og vort Land end dem, de havde erholdt gennem Blade og fra Prædikanter.

For at gjøre Kjøbenhavns Indbyggere bekendt med vore Konference-møder lod Præs. Sørensen trykke 10,000 Løbesedler, der bleve omdelte saavel af Missionærer som af Medlemmer. Mange Fremmede overværede Møderne, og adskillige Hellige fra andre Grene besøgte Konferencen og glædede sig ved dens seftlige Forløb.

Holger M. Larsen,
Konferencens Sekretær.

Det tidligere Palæstinæ Sprog.

Nyere Undersøgelser om, hvilket Sprog der blev talt i Kristi Dage i Palæstina, have kastet meget interessant og nyt Lys over dette Spørgsmaal. Man har fundet en Dedication til Herodes den Store, der er skreven baade paa Aramiisk og Græsk, og der findes mange Prøver fra den Tid, som tydeligt vise, at den gamle kananitiske Religion paa det Tidspunkt ikke var uddød, men derimod blandet med den græske Gudelære, saaledes at Navne paa de kananeiske og græske Guder staa Side om Side. De Steder, hvor Grækerne vare mest talrige, synes at have været Decapolis, Ost for den galilæiske Sø, og det synes ogsaa meget rimeligt, at Folket i Gadara, som beskæftigede sig med Svineopdræt, maa have været Grækere; thi baade hos Phønicierne, Jøderne og de øvrige Indfødte deromkring ansaas Svinet som urent og vanhelligt. Det har flere Gange været et Stridsspørgsmaal, om Evangelierne oprindeligt bleve skrevne paa Græsk eller paa Aramiisk, men det er nu fuldtud bevist, at netop paa den Tid var Græsk meget udbredt og anvendt i Palæstina, og at baade Jøderne og alle de øvrige Folk deromkring udenmærket forstod dette Sprog. Der er ogsaa fundet Stene, hvorpaa der paa Græsk er indhugget Advarsel til Hedninger (Fikke-Jøder) om ikke at betrede Templets indre Helligdom; ligeledes er der fundet jødiske Benaesser med græske Inscriptioner.

Hil Kvinden.

Gj spørges om Kvinden fra gyldent Palads,
 Gj Kvinden fra Indsidderstue.
 Vi spørge om Kvinden, der fylder sin Plads,
 Hun bære Diadem eller Hue;
 Om sart eller grov kommer lidet os ved,
 Naar Hjertet kun slaar paa det rigtige Sted.

Hil Kvinden, som samler i Renhed og Tugt
 Os tæt under Ildhuens Fane,
 Som Unglingens Liv giver Spænding og Flugt,
 Og Manden til Arbejd' kan mane,
 Som fylder med Lykke og Livsmød sit Hjem
 Og kalder i Folket det Dygtigste frem.

Hil Kvinden, som over sin Gryde, sit Garn
 Gj Mandslivets Dagværk forglemmer,
 Som kæmper for Lyk og for Luft for sit Barn
 Og Folkelivs Helse forfremmer.
 Hver Kvinde, der nemmed i Alvor sit Kald,
 Skal signes i Hytte og hyldes i Hal.

Bakarias Nielsen.

Tankeprog.

Vor Fremtids tunge Tærning
 Er i Guds Hænder lagt,
 Men mandig, trofast Gjærning
 Staar i vor egen Magt.

Bloug.

Indhold:

Guds Henfigt med Menneskets Stæ- belse	289	Missionsnyheder	298
Forhistoriske Bjer paa Havets Bund	293	Efteraarskonferencen i Kjøbenhavn	299
Redaktionelt:		Det tidligere Palæstinas Sprog..	303
Beviser for „Mormons Bog“s		Hil Kvinden	304
Troverdighed	296	Tankeprog	304
